

“ТОПЛОФИКАЦИЯ-РАЗГРАД” ЕАД ГР. РАЗГРАД
7 200, гр. Разград, ул. "Черна" тел: 084/ 626 -832, факс: 084/662-473
e-mail: toplo_rz@overgas.bg; www.toplo-razgrad.com

**СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА И ПОЯСНИТЕЛНИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 30 юни 2017 г.**

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Наименование на Дружеството: „ТОПЛОФИКАЦИЯ – РАЗГРАД“ ЕАД

Съвет на директорите:

Председател:

ОВЕРГАЗ ХОЛДИНГ АД, представлявано от ИЛИЯН ПЕТРОВ ИЛИЕВ

Членове:

ПЛАМЕН ГЕОРГИЕВ ДОНЧЕВ – Зам. Председател на Съвета на директорите;

ПЕТКО ЛЮБЕНОВ МИЛЕВСКИ – Член на Съвета на директорите;

ИВАЙЛО СТАНКОВ ЧАВДАРОВ – Член на Съвета на директорите;

МИХАИЛ НИКОЛАЕВ КОВАЧЕВ – Изпълнителен директор

Изпълнителен директор:

МИХАИЛ КОВАЧЕВ

Съставител:

ВАЛЕНТИНА ИЛИЕВА

Юристи:

ДЕЯН ДОНЧЕВ

Държава на регистрация на Дружеството: РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Седалище и адрес на регистрация: гр. РАЗГРАД, ИНДУСТРИАЛНА ЗОНА, ул. ЧЕРНА

Обслужващи банки:

ПРОКРЕДИТ БАНК АД

УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

ОББ АД

Финансовият отчет е индивидуален отчет на Дружеството.

Дата на финансовия отчет: 18.07.2017 г.

Текущ период: годината започваща на 01. 01. 2017 г. и завършваща на 30. 06. 2017 г.

Предходен период: годината започваща на 01. 01. 2016 г. и завършваща на 31. 12. 2016 г.

II. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА МЕЖДИННИТЕ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ И ПРИЛОЖЕНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

Финансовият отчет е изготвен съгласно изискванията на българското счетоводно законодателство в националната валута на Република България - български лев.

От 1 януари 1999 година българският лев е с фиксиран курс към еврото: 1. 95583 лева за 1 евро.

Точността на сумите представени във финансовия отчет е хиляди български лева.

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), приети от Комисията на Европейския съюз. Финансовият отчет е изготвен и в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансова отчетност, публикувани от Международния съвет по счетоводни стандарти. Всички Международни стандарти за финансови отчети са публикувани от Международния съвет по счетоводни стандарти, в сила за периода на изготвяне на тези и финансови отчети, са приети от Европейския съюз чрез процедура за одобрение, установена от Комисията на Европейския съюз.

Финансовите отчети са изготвени на принципа на действащо предприятие, което предполага, че Дружеството ще продължи дейността си в обозримо бъдеще.

ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО).

ПРИЛОЖЕНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

Промени в счетоводната политика

Този годишен финансов отчет е изготвен, спазвайки принципа на действащо предприятие в съответствие със Международните Стандарти за Финансово Отчитане, издадени от Съвета за Международния Счетоводни Стандарти (СМСС) и всички разяснения издадени от Комитета за Разяснения на МСФО, в сила на и от 1 януари 2016 г. и които са приети от Комисията на европейския съюз.

Финансовият отчет е изготвен на база конвенцията за историческата цена, освен, ако не е посочено друго в счетоводните политики по-долу (например някои финансови инструменти, които са оценени по справедлива стойност). Историческата цена се основава на справедливата стойност на престацията, дадена в замяна на активи.

Годишният финансов отчет включва отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчет за финансовото състояние, отчет за промените в собствения капитал, отчет за паричните потоци, както и пояснителни приложения. Приходи и разходи, с изключение на компоненти на друг всеобхватен доход, се признават в отчета за доходите. Друг всеобхватен доход се признава в отчета за всеобхватния доход и включва елементи на приходи и разходи (включително корекции от прекласификация), които не са признати в отчета за доходите, както изисква или както е разрешено от МСФО. Корекции от прекласификация са сумите, прекласифицирани в печалба или загуба в отчета за доходите за текущия период, които са били признати в друг всеобхватен доход през текущия и предходни периоди. Транзакции със собствениците на Дружеството в качеството им на собственици се признават в отчета за промените в собствения капитал.

Дружеството избира да представи един отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход или да представи печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в два раздела. Разделите се представят заедно, като този за печалбата или загубата е първи, следван непосредствено от раздела за другия всеобхватен доход.

Форматът на отчета за финансовото състояние е базиран на разграничението текущ/нетекущ.

За изготвянето на този годишен финансов отчет, следните нови, ревизирани или изменени Стандарти са задължителни за прилагане за първи път за финансовата година, започваща на 1 януари 2016г

· Изменения в МСС 1: Инициатива за оповестяване (приети от ЕС) – Измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. В тях се изясняват и се дават насоки за същественост и агрегиране, представяне на междинни суми, за структурата на финансовите отчети и оповестяването на счетоводната политика. Окуражават се Дружествата да прилагат преценки при определяне на информацията, която да бъде оповестена, и как да се структурират техните финансови отчети. С измененията се поясняват, а не се променят съществуващи изисквания на МСС 1. Засегнатите области са:

същественост при прилагане на изискванията за оповестяване;

разгърнато представяне и обединение на определени статии;

подредба при предоставянето на пояснителните бележки;

включване на междинни сборове на лицето на финансовите отчети;

представяне на друг всеобхватен доход, възникващ при отчитане на инвестиции, отчетени в асоциирани и/или съвместно контролирани предприятия по метода на собствения капитал.

Няма съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

· Годишни подобрения в МСФО – цикъл 2012-2014г. (Годишни подобрения 2012-2014 Cycle, издадени през септември 2014 г., приети от ЕС) - Измененията, приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г., включват:

1. Изменение на МСС 19 – С изменението, се пояснява, че корпоративните облигации с високо качество, използвани при оценката на дисконтовия процент за доходи след напускане следва да бъдат деноминирани в същата валута като ползите ще бъдат платени. Изменението няма ефект върху финансовите отчети на Дружеството.;

2. Изменение на МСФО 5 (Годишни подобрения 2012-2014 Cycle, издаден през септември 2014 г.) - Изменението, добавя специфични насоки когато предприятието прекласифицира актива (или групата за извеждане от употреба) от държани за продажба да се предостави за разпределение към собствениците, или обратно, и за случаите, в които актива престава да е държан за продажба. Изменението няма ефект върху финансовите отчети на Дружеството.;

3. Оповестявания в междинни финансови отчети – промени в МСФО 7 (нетирание) и МСС 34 (информация, оповестена другаде, уточнения). Пояснение на израза-изискване „на друго място в междинния финансов отчет“, т.е. това означава както представянето на информацията в кое и да е място в междинния финансов отчет, но и представянето на друго място в цялостната междинна отчетност (доклади), вкл. междинни доклади на ръководството, стига да е налице кръстосана референция между междинния финансов отчет и мястото, където е включено оповестяването (МСС 34).

4. Изменение на МСФО 7 – Обслужващи договори като индикация за продължаващо участие в прехвърлен актив. Изменението, добавя насоки за изясняване дали даден договор за сервизно обслужване с продължаващо участие в прехвърлен актив. Изменението няма ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

· Изм. в МСС 16 и МСС 38: Уточняване на допустимите методи за амортизация • (издадени през май 2014 г., приети от ЕС) - Измененията добавят насоки и целят да изяснят, че (и) използването на методи, основани на приходите, за да се изчисли амортизацията на актив е не уместно, защото приходите, генерирани от дейност, която включва използването на даден актив като цяло отразява фактори, различни от консумацията на икономическите ползи, въплътени в актива, и (II) приходи обикновено се предполага, че е неподходяща основа за измерване на консумацията на икономическите ползи, въплътени в нематериален актив; Въпреки това, тази презумпция може да бъде оборена в някои ограничени случаи. Те са проспективно в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Ръководството не предвиждат никакъв ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменението няма ефект върху консолидирания финансов отчет на Дружеството

• Изм. в МСС 27: Метод на собствения капитал в индивидуален финансов отчет (издаден през август 2014 г., приет от ЕС) - Измененията, позволяват на правните субекти да използват метода на собствения капитал за отчитане на инвестициите в дъщерни, съвместни и асоциирани предприятия в своите индивидуални финансови отчети. Предвидено е прилагане на измененията със задна дата, в съответствие с МСС 8 Счетоводна политика, промени в приблизителни оценки и грешки. Ръководството не се е възползвало от възможността и не е променило политиката за отчитане по цена на придобиване в индивидуалните финансови отчети на инвестиции в дъщерни, съвместни или асоциирани предприятия.

• Изменение в МСС 7 Отчет за паричните потоци – Инициатива по оповестяване, (издаден през декември 2014 г., все още не са приети от ЕС) – Изменението е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 г. Изменението изисква детайлно равнение на началните и крайните салда на всички позиции включени като потоци от финансова дейност в отчета за паричните потоци. Изискват се допълнителни оповестявания за промените във финансовите пасиви във връзка с: промени от финансова дейност, промени от получаване и загуба на контрол над дъщерни дружества, ефекти от курсови разлики, промени в справедливи стойности и други промени. Цели се ползвателите на финансовите отчети да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството. Изменението не се очаква да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството

• Изменение в МСС 12 Данъци върху дохода, (издадени през май 2014 г. , все още не са приети от ЕС) - Изменението се отнася за признаване на отсрочен данъчен актив за нереализирани загуби. Изменението е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017г. Ограниченото изменение е свързано с разяснение относно отчитането на отсрочените данъчни активи, които възникват при преоценка на дългови инструменти отчитани по справедлива стойност. С промяната се уточнява следното: 1) нереализираните загуби на дългови инструменти оценявани по справедлива стойност и за данъчни цели – по цена на придобиване, води до възникване на намаляеми временни разлики, 2) предположенията за бъдещи данъчни печалби не следва да включват ефектите от намаления в резултат на намаляеми временни разлики, 3) ако според данъчното законодателство има ограничения за усвояване на данъчни загуби, прегледа и оценката на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид.

Ръководството не очаква изменението да има ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

• Изменения в МСФО 9, (издадени през юни 2014 г., приети от ЕС) - Измененията, приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. МСФО 9 изисква за всички признати финансови активи, които са в обхвата на МСС 39 Финансови инструменти, признаването и измерването им да бъде последващо отчетено по амортизируема цена или справедлива стойност. По-специално дълговите инвестиции, които се държат в рамките на един бизнес модел, чиято цел е да събира договорните парични потоци и които имат договорни парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихва по главницата и не са закрити, обикновено се оценяват по амортизирана стойност в края на следващите отчетни периоди. Всички останали дългови инвестиции и капиталови инвестиции се измерват по тяхната справедлива стойност в края на последващите счетоводни периоди. Най-значителният ефект от МСФО 9, касаещ класификацията и измерването на финансовите пасиви засяга отчитането на промените в справедливата стойност на безсрочен финансов пасив (определени по справедлива стойност в печалбата или загубата) дължаща се на промени в кредитния риск на този пасив. По-специално, съгласно МСФО 9, за финансови пасиви, които са определени по справедлива стойност в печалбата или загуба, стойността на промяната в справедливата стойност на финансовия пасив, която се дължи на промените в кредитния риск (рейтинг) на този пасив се признава в друг всеобхватен доход, освен ако признаването на ефекта от промените в кредитния риск на пасива в друг всеобхватен доход ще създаде или увеличи счетоводно несъответствие в печалбата или загубата. Промените в справедливата стойност, произтичащи от кредитния риск на финансов пасив впоследствие не

се прекласифицират в печалба или загуба. В момента съгласно МСС 39, цялата сума на промяната в справедливата стойност на финансовия пасив определен по справедлива стойност в печалба или загуба се признава в печалбата или загубата.

Изискванията за отписване се запазват почти непроменени съгласно МСС 39 (освен за опцията на справедливата стойност).

Не се изисква преизчисление на сравнителната информация, но се позволява ретроспективно прилагане.

Ръководството очаква МСФО 9 да бъде приложен от Дружеството в годишните финансови отчети, когато това стане задължително, също така, че прилагането на новия Стандарт ще има значителен ефект върху сумите отчетени по повод финансовите активи и финансовите пасиви на Дружеството. Въпреки това, не е уместно да се предоставя разумна приблизителна оценка на ефекта до завършването на детайлния преглед.

• МСФО 15 Приходи по договори с клиенти и поясненията към Стандарта (издаден през май 2014 г., приет от ЕС) – Издадения нов стандарт е приложим за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г., заменя МСС 11, МСС 18 и техните тълкувания (SIC-31 и КРМСФО 13, 15 и 18). Стандарта ще има ретроспективно приложение, с някои изключения. Цели се уеднаквяване на изискванията на МСФО с Общоприетите принципи и правила в САЩ. В обхвата на стандарта са договорите с клиенти и договори за продажба на нефинансови активи, които не са свързани с регулярната дейност (напр. ИМС). Изключени от обхвата на Стандарта са Договорите за лизинг, застрахователните договори, финансови инструменти и определени непарични бартерни сделки. Стандартът съдържа единен модел, който е приложим за всички договори с клиенти, и два подхода за признаване на приходи: в течение на времето или в определен момент от времето. Моделът включва базиран на договора анализ на транзакциите от пет стъпки, за да се определи кога и какъв приход да бъде признат, който модел се прилага за всички договори с клиенти. Стандартът включва обширни нови изисквания за оповестяване. Новите оповестявания може да представляват важна допълнителна информация за инвеститорите и конкурентите относно бизнес практиките и перспективите пред дружеството. Не се допускат изключения относно чувствителна търговска информация. Ръководството очаква, че МСФО 15 ще бъдат приети във финансовите отчети на Дружеството, когато стане задължителен и че прилагането на новия стандарт може да има значителен ефект върху сумите, отчетени по отношение на приходите. Въпреки това, не е възможно да се осигури разумна оценка на това действие, докато не е завършен подробен преглед. Ръководството е процес на оценяване на ефектите върху финансовите отчети на Дружеството и счита, че не е уместно да се предоставя разумна приблизителна оценка на ефекта до завършването на детайлния преглед.

Минимална сравнителна информация

С изключение на случаите, когато МСФО разрешават или изискват друго, дружеството представя сравнителна информация по отношение на предходен период за всички суми, отчетени във финансовите отчети за текущия период.

Дружеството представя като минимум два отчета за финансовото състояние, два отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, два отделни отчета за печалбата или загубата (ако се представят такива), два отчета за паричните потоци и два отчета за промените в собствения капитал и свързаните с тях пояснителни приложения.

Когато текстовата описателна информация, съдържаща се във финансовите отчети за предходния/предходните период(и), продължава да бъде актуална и за текущия период се прави връзка с предходния, особено когато това е свързано с несигурности, приблизителни оценки, провизии или обезценки.

Оповестявания за комплекта финансови отчети

Пълния комплект финансови отчети, включва следните компоненти:

- отчет за финансовото състояние към края на периода;
- отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода;
- отчет за промените в собствения капитал за периода;
- отчет за паричните потоци за периода;

- пояснителни приложения, представляващи обобщение на по-важните счетоводни политики и друга пояснителна информация, сравнителна информация по отношение на предходния период и
- отчет за финансовото състояние към началото на най-ранния сравнителен период, когато дружеството прилага счетоводна политика със задна дата или прави преизчисление със задна дата на статии в своите финансови отчети, или когато прекласифицира статии в своите финансови отчети.

Представят се с еднакво значение всички финансови отчети в пълен комплект от финансови отчети.

Ръководството е избрало да представи компонентите на другия всеобхватен доход преди свързаните данъчни ефекти. Данъка между компонентите е разпределен между тези, които биха могли впоследствие да бъдат прекласифицирани в раздела на печалбата или загубата, и тези, които няма впоследствие да бъдат прекласифицирани в този раздел.

Допустимо алтернативно третиране

В определени случаи, МСФО позволява повече от едно възможно счетоводно третиране на определена сделка или събитие. Лицата, изготвящи финансовите отчети, трябва да изберат това третиране, което най-точно съответства на дейността на Дружеството.

Съгласно МСС 8, от Дружеството се изисква да подбере и да прилага своите счетоводни политики последователно за подобните сделки и/или за други събития и условия, освен когато даден МСФО конкретно изисква или позволява категоризация на позициите, за които могат да са подходящи различни политики. Когато даден МСФО изисква или позволява такава категоризация, за всяка една отделна категория се подбира и последователно се прилага най-подходящата счетоводна политика. Поради това, след като вече е избрано някое от алтернативните третираня, то се превръща в счетоводна политика и трябва да бъде последователно прилагано. Промени по счетоводната политика трябва да се извършват само когато това се изисква по силата на стандарт или тълкуване, или ако, в резултат на промяната, въпросните финансови отчети ще предоставят по-надеждна и релевантна информация.

В настоящата публикация, когато МСФО дава възможност за избор, Дружеството възприема едно от възможните третираня, а именно това, което е най-подходящо за обстоятелствата, в които се намира. В коментара се описва подробно коя е избраната политика, както и причините за този избор, и се представят накратко разликите в изискванията относно оповестяванията.

ПРИЗНАВАНЕ НА ПРИХОД

Приход от продажба на стоки

Приход от продажба на стоки се признава във финансовият отчет за всеобхватния доход на датата, на която стоките са доставени на клиента и правото на собственост е прехвърлено. Приход е справедливата стойност на получената или дължимата престация за стоките, нето от търговски отстъпки и данъци (т.е. данък добавена стойност) при продажбата.

Такси за Обслужване

Таксите за обслужване се признават през периода на договора за обслужване.

Приходи от лихви

Приходи от лихви се признават пропорционално за периода по метода на ефективната лихва.

РАЗХОДИ

Дружеството отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това ги отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности. Признаването на разходи за текущия период се извършва при начисляване на съответстващите им приходи.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или на предстоящото за плащане.

Общи и административни разходи

Тази разходна категория включва всички разходи от общ и административен характер.

Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи включват приходи от лихви по инвестирани средства (включително инвестиции, на разположение за продажба), приходи от дивиденди, печалба от продажба на финансови активи на разположение за продажба, промени в справедливата стойност на финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, печалба от операции в чуждестранна валута, признати като печалби и загуби. Приход от лихви се признава в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва. Приход от дивиденди се признава на датата, на която е установено правото на Дружеството да получи плащането, която в случая на котиран ценни книжа е датата, след която акциите стават без право на получаване на последния дивидент.

Към разходите за дейността се отнасят и финансови разходи, които Дружеството отчита и които са свързани с обичайната дейност. Принципът на начисление се отнася до финансовите разходи, така както се отнася до всички други компоненти на отчета за доходите. Те включват и всички обезценки на финансови активи.

Финансови разходи включват разходи за лихви по заеми, загуби от операции в чуждестранна валута, промени в справедливата стойност на финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, обезценка на финансови активи и загуби от хеджингови инструменти, които се признават като печалба или загуба. Всички разходи по платими лихви по заеми се признават като печалба или загуба, като се използва метода на ефективния лихвен процент.

Разходи по заеми, които не могат да се отнесат пряко към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се признават в печалби и загуби, като се използва метода на ефективния лихвен процент.

Печалби и загуби от курсови разлики се представят на нетна база във финансовите отчети.

ПЕЧАЛБИ ИЛИ ЗАГУБИ ЗА ПЕРИОДА

Всички приходни и разходни статии, признати за периода, се включат в печалба или загуба, освен ако стандарт или разяснение от МСФО изискват друго.

Печалба или загуба е общата сума на приходите минус разходите, като се изключват компонентите на друг всеобхватен доход.

ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

При първоначално признаване имот, машина, съоръжение или оборудване се отчитат по цена на придобиване, която включва покупната цена, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние за предвидената му употреба от ръководството. След първоначалното му признаване имот, машина, съоръжение или оборудване се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка.

Амортизацията се изчислява така, че цената на придобиване на актива, намалена с остатъчната му стойност, да се отпише за периода на полезния му икономически живот, както следва:

Сгради	4% линеен метод
Съоръжения и оборудване	4-30% линеен метод
Компютърна техника	50% линеен метод
Моторни превозни средства	8% линеен метод
Други	15% линеен метод
Земята не се амортизира	

Полезният живот, остатъчната стойност и метод на амортизация се преглежда, коригира, ако е необходимо, в края на всеки отчетен период.

Даден имот, машина, съоръжение или оборудване се отписва при продажба или когато активът окончателно бъде изваден от употреба и не се очакват никакви други икономически ползи от неговата продължаваща употреба. Печалбите или загубите, получени при бракуването или изваждането от употреба на имот, машина, съоръжение или оборудване, се определят, като разлика между приблизително изчислените нетни постъпления от продажбата и балансовата сума на актива и се признават в отчета за доходите.

Когато резервни части, резервно оборудване и сервизно оборудване отговарят на определението за имоти, машини и съоръжения се признават в съответствие с описаните по горе политики. В противен случай тези позиции се класифицират като материални запаси.

Дружеството признава в балансовата стойност на актив от имоти, машини и съоръжения себестойността на подмяна на част от актива и отписва балансовата стойност на подменената част, независимо дали подменената част е била амортизирана отделно. Ако не е възможно да се определи балансовата стойност на подменената част, се използва цената на придобиване на заменящата част като индикация каква е била цената на придобиване на подменената част към момента, когато е била придобита или построена.

Последващите разходи се прибавят към балансовата стойност на актива или се отчитат като отделен актив, само когато се очаква, че Дружеството ще получи бъдещи икономически изгоди свързани с употребата на този актив и когато отчетната им стойност може да бъде достоверно определена. Разходите за текущото обслужване на имоти, машини, съоръжения и оборудване се отчитат като текущи за периода.

НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Отделно придобит нематериален актив

При първоначално признаване, отделно придобитите нематериални активи се отчитат по цена на придобиване. Цената на придобиване на всеки отделно придобит нематериален актив се състои от покупната му цена, включително вносните мита и невъзстановимите данъци върху покупката, след приспадане на търговските отстъпки и всички свързани разходи за подготовката на актива за неговото използване по предназначение.

След първоначалното признаване на отделно придобит нематериален актив той следва да се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка. Полезният живот и амортизационният метод се преразглеждат в края на всеки отчетен период спрямо ефекта от промяна в приблизителната оценка, ако има такава и то в перспектива.

Нематериален актив се отписва при изваждането му от употреба или когато не се очакват бъдещи икономически ползи от неговото използване или изваждането му от употреба. Печалбата или загубата, произтичащи от отписването на нематериален актив, се определя като разлика между нетните приходи от изваждането му от употреба и балансовата стойност на актива, разликата се признава в печалбата или загубата, при изваждането на актива от употреба.

Вътрешно създаден нематериален актив

Разходите за развойна дейност представляват типични вътрешно създадени нематериални активи за Дружеството. Разходите направени във връзка с отделните проекти се капитализират само когато е вероятно да има бъдеща икономическа изгода от проекта и са изпълнени следните основни условия:

- разходите за развойна дейност могат да бъдат надеждно определени;
- техническата осъществимост на продукта е била установена;
- намерението на ръководството е да завърши нематериалния актив и да го използва или продаде.

Предвид типа на бизнеса управляван от Дружеството и кумулативния опит придобит от Дружеството, обикновено факта, че даден нематериалният актив ще доведе до вероятни бъдещи икономически ползи става разумно сигурен, едва малко преди дадения продукт да бъде пуснат на пазара. Разходите направени преди този момент не следва да бъдат признавани. Вътрешно създадените нематериални активи предимно се отнасят до вътрешно разработен софтуер и вътрешно разработена патентна технология, процес и т.н .

Разходите за изследователска дейност се отчитат като разход, към датата на която са направени. След първоначалното им признаване вътрешно създадените нематериални активи следват счетоводните политики приложими за отделно придобитите нематериални активи, както е посочено по-горе.

Амортизация

За нематериалните активи с ограничен полезен живот амортизацията се изчислява така, че да се отпише стойността на актива минус предполагаемата му остатъчна стойност за времето на полезния му икономически живот както следва:

Софтуер	50% линейна база
Други	15% линейна база

Нематериални активи с неопределен полезен живот не се амортизират, но са обект на преглед за обезценка, както е описано по-долу.

ОБЕЗЦЕНКА НА НЕФИНАНСОВИ АКТИВИ

Имоти, машини и съоръжения както и нематериалните активи са обект на тестване за обезценка.

Балансовата стойност на тези активи се проверява ежегодно за индикация за обезценка и когато активът е обезценен, той се отписва като разход във финансовия отчет за всеобхватния доход до размера на неговата очаквана възстановима стойност. Възстановимата стойност е по -високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба, и стойност в употреба на актив или на единица, генерираща парични потоци. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи. Ако това е така, възстановима стойност се определя за единицата, генерираща парични потоци, към която активът принадлежи.

Стойността в употреба е настоящата стойност на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат получени от тази единица. Настоящите стойности се изчисляват посредством дисконтни проценти, които се определят преди данъчно облагане и отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за единицата рискове, чиято обезценка се измерва.

Загубите от обезценка за единици, генериращи парични потоци, се разпределят първо срещу репутацията на единицата и след това пропорционално между останалите активи на единицата.

Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв (през друг всеобхватен доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер, и надвишението вече се включва като разход в отчета за всеобхватния доход.

Последващо увеличение във възстановимата стойност /за активи, за които са били признати загуби от обезценка в печалбата или загубата/, предизвикани от промени в приблизителните оценки, се признава като приход в отчета за всеобхватния доход, до степента до която те възстановяват обезценката.

МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Материалните запаси се отчитат във финансовия отчет на финансовото състояние по по-ниската м/у себестойност и нетна реализуема стойност. Себестойността се определя чрез използването на метода „среднопотеглена цена“. Себестойността на незавършено производство и готова продукция включва материали, пряк труд и свързани производствени разходи въз основа на обичайното ниво на дейност.

Провизия се прави за обездвижени и застояли елементи въз основа на очакваната им бъдеща употреба и нетна реализируема стойност.

Нетната реализуема стойност е предполагаемата продажна цена в обичайния ход на бизнеса, след като се извадят всички допълнителни разходи за завършване и реализация.

ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Първоначално признаване и оценяване

Дружеството признава финансов актив или финансов пасив във финансовия си отчет за финансово състояние, само когато Дружеството става страна по договорните клаузи на съответния финансов инструмент. При първоначално признаване Дружеството признава всички финансови активи и финансови пасиви по справедлива стойност. Справедливата стойност на даден финансов актив/пасив при първоначалното му признаване обикновено е договорната цена. Договорната цена за финансови активи/пасиви освен тези, които са класифицирани по справедлива стойност в печалба или загуба, включва разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването/издаването на финансовия инструмент. Разходите по сделката направени при придобиването на финансов актив и издаването на финансов пасив, класифицирани по справедлива стойност в печалба или загуба се отчитат незабавно като разход.

Дружеството признава финансови активи, използвайки датата на сключване на сделката, като по този начин един актив се признава в деня, в който е получен от Дружеството и се отписва в деня, в който е предоставен от Дружеството.

Последваща оценка на финансови активи

Последващата оценка на финансовите активи зависи от тяхната класификация при първоначалното им признаване като активи. Дружеството класифицира финансовите активи в една от следните четири категории:

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата .

Активите се класифицират в тази категория, когато принципно те са държани с цел търгуване или препродажба в краткосрочна перспектива (търговски активи) или са деривативи (с изключение на даден дериватив, който е определен и е ефективен хеджиращ инструмент) или отговаря на условията за определен в тази категория при първоначално признаване.

Печалби или загуби при последваща оценка на финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба включват и дивиденди или лихви и се признават в печалба или загуба.

За годината завършваща на 31 декември 2016 и към 30 юни 2017 Дружеството не е класифицирало финансови активи като държани за продажба или определени като такива отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба.

Заеми и вземания. Заемите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. Активите, които Дружеството възнамерява да продаде веднага или в кратък срок не могат да бъдат класифицирани в тази категория. Тези активи се отчитат по амортизируема стойност и се използва метода на ефективния лихвен процент (с изключение на краткосрочните вземания когато лихвата е несъществена), намалена с провизия за обезценка или несъбираемост. Обичайно търговските и други вземания се класифицират в тази категория.

Обезценка на финансови активи

В края на всеки отчетен период Дружеството преценява дали неговите финансови активи (различни от тези отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба) са обезценени въз основа на обективни доказателства за това, че вследствие на едно или повече събития възникнали след първоначалното признаване очакваните бъдещи парични потоци от финансовите активи (на Дружеството) са били повлияни. Обективните доказателства за обезценка могат да включват значителни финансови затруднения на емитента или длъжника при нарушаване на договор, вероятност заемополучателят да бъде обявен в несъстоятелност, изчезване на активен пазар за този финансов актив, заради финансови затруднения и др. За капиталови инструменти, които са на разположение за продажба при значителен или продължителен спад в справедливата стойност на инвестицията в инструмент на собствения капитал под нейната цена на придобиване също се счита за обективно доказателство за обезценка.

В допълнение за търговски вземания, за които е определено да не бъдат индивидуално обезценявани Дружеството определя обезценката им заедно, въз основа на предходен опит при събиране на вземания, увеличаване на забавени плащания в портфейла, констатиране на промени в икономическите условия свързани и оказващи влияние върху обичайните вземанията, и др.

Само за търговски вземания балансовата стойност се намалява, чрез използване на транзитна сметка и последващото възстановяване на отписаните преди това суми се кредитира срещу тази транзитна сметка. Промените в балансовата стойност на транзитната сметка се признават в печалба или загуба.

За всички други финансови активи балансовата сума се намалява с размера на загубата от обезценка.

За финансови активи отчитани по амортизирана цена, ако в следващ период сумата на загубата от обезценката намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, преди това признатите загуби от обезценка се възстановяват (или директно, или чрез коригиране на корективната сметка за търговски вземания) в печалбата или загубата. Въпреки това възстановяването не може да води до балансова стойност на финансовия актив, която да надвишава онази амортизирана стойност, която би била на датата на възстановяването, ако не е била призната загуба от обезценка.

За дългови инструменти класифицирани като на разположение за продажба, загубите от обезценка в следствие се възстановяват в печалба или загуба ако справедливата стойност на инвестицията нарасне и нарастването може обективно да се свърже със събитие, настъпило след признаването на загубата от обезценка. По отношение на капиталови инструменти класифицирани като на разположение за продажба, загубата от обезценка не се възстановява в печалба или загуба, когато има нарастване на справедливата стойност след като е била призната загуба от обезценка в друг всеобхватен доход и е натрупан резерв от преоценка.

Отписване на финансови активи

Независимо от правната форма на сделките, финансовите активи се отписват, когато те преминат тестът за отписване предписан от МСС 39 "предимство на съдържанието пред формата". Този тест съдържа два различни вида на оценки, които се прилагат стриктно последователно:

- Оценка на прехвърлянето на рискове и ползи от собствеността;
- Оценка на прехвърлянето на контрола.

Дали активите са признати/отписани изцяло или признати до степента до която Дружеството има участие зависи от точен анализ, който се извършва на база на конкретна сделка.

Последваща оценка на финансови пасиви

Последващата оценка на финансовите пасиви, зависи от това как те са били класифицирани при първоначално признаване. Дружеството класифицира финансовите си пасиви в една от следните две категории:

Пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба. Пасивите се класифицират в тази категория, когато те принципно са държани с цел продажба в близко бъдеще (търговски задължения) или са деривативи (с изключение на дериватив, който е предназначен за и е ефективен хеджиращ инструмент) или отговаря на условията за попадане в тази категория, определени при първоначалното признаване. Всички промени в справедливата стойност, отнасящи се до пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата се отчитат в отчета за доходите към датата, на която възникват. За годината завършваща на 31 декември 2016 и към 30 юни 2017. Дружеството не е класифицирало, каквито и да било финансови пасиви като държани за продажба или отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба.

Други финансови пасиви. Всички задължения, които не са класифицирани в предишната категорията попадат в тази остатъчна категория. Тези задължения се отчитат по амортизирана стойност посредством метода на ефективния лихвен процент. Обикновено търговски и други задължения и заеми се класифицират в тази категория. Елементите, класифицирани като търговски и други задължения обикновено не се оценяват отново, тъй като задълженията са известни с висока степен на сигурност и уреждането е краткосрочно.

Отписване на финансови пасиви

Финансов пасив се премахва от отчет за финансовото състояние на Дружеството, само когато задължението бъде погасено, прекратено или изтече. Разликата между балансовата стойност на отписания финансов пасив и изплатената престация се признава в печалбата или загубата.

Лихвени кредити и заеми

Това пояснение представя информация за договорните взаимоотношения на Дружеството относно ангажименти по лихвени кредити и заеми. Информация за въздействието на лихвените проценти е представена в раздел IV, точка 3 *Цели и политики на управление на финансовия риск*.

Лихви, дивиденди, загуби и печалби

Лихви, дивиденди, загуби и печалби, свързани с финансов инструмент или компонент, който е финансов пасив, се признават като приходи или разходи в печалбата или загубата. Разпределенията за притежателите на инструменти на собствения капитал се признават директно в собствения капитал.

Разходите по операцията за капиталова сделка се отразяват счетоводно като намаление на собствения капитал.

Класификацията на финансов инструмент като финансов пасив или инструмент на собствения капитал определя дали лихвите, дивидентите, загубите и печалбите, свързани с този инструмент, се признават като приходи или разходи в печалбата или загубата. Плащанията на дивиденди за акции, изцяло признати като пасиви, се признават като разходи по същия начин както лихви по облигация. Печалбата и загубата, свързана с обратни изкупувания или рефинансиране на финансови пасиви, се признава в печалбата или загубата, докато обратните изкупувания или рефинансирането на инструменти на собствения капитал се признават като промени в собствения капитал. Промените в справедливата стойност на инструмента на собствения капитал не се признават във финансовите отчети.

Разходите при издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал се отчитат в капитал, н.р. при капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал.

Разходи по сделка, които са свързани с емитирането на съставен финансов инструмент, се разпределят към пасивния и капиталовия компонент, пропорционално на разпределението на постъпленията. Разходите по сделка, които са съвместно свързани с повече от една сделка (например разходите за съвместно предлагане на някои акции и котиране на други акции на фондова борса), се разпределят между тези сделки, като се използва рационална и относима към сходни сделки база за разпределение.

Печалбите и загубите, свързани с промени в балансовата стойност на финансов пасив, се признават като приходи или разходи в печалбата или загубата дори когато се отнасят до инструмент, който включва право на остатъчен дял от активите на предприятието в замяна срещу парични средства или друг финансов актив.

Компенсиране на финансов актив и финансов пасив

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в баланса се представя нетната сума когато:

- има юридически упражняемо право да компенсира признатите суми; и
- има намерение или да уреди на нетна база, или да реализира актив и едновременно с това да уреди пасив.

При счетоводното отчитане на прехвърлянето на финансов актив, който не отговаря на изискванията за отписване, предприятието не компенсира прехвърления актив и свързания пасив.

Компенсирането на признат финансов актив и признат финансов пасив и представянето на нетната стойност се различават от отписването на финансов актив или финансов пасив.

Правото на компенсиране е юридическо право на длъжник по договор да уреди или по друг начин да елиминира цялата или част от сумата, дължима на кредитор, чрез приспадането от тази сума на сума, дължима от кредитора.

Ако има юридическо право да приспадне сума, дължима от трето лице, от сумата, дължима на кредитора, при условие че между трите страни съществува споразумение, в което ясно е установено правото на длъжника да извърши компенсирането, активите и пасивите се представят компенсирано

Пари и парични еквиваленти

Пари и парични еквиваленти включват пари в брой, депозити и други краткосрочни високо ликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в определена сума пари и са предмет на незначителен риск от промени на стойността.

За целите само на отчета за паричните потоци, пари и парични еквиваленти включват банкови овърдрафти, платими при поискване. Тъй като характеристиките на подобни банкови споразумения са, че банковото салдо често се променя от положително до овърдрафт, те се считат за неразделна част от управлението на парите на Дружеството.

ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ДАРЕНИЯ

Правителствените дарения се признават, когато са изпълнени условията за получаването и съществува разумна сигурност, че дарението ще бъде получено. Дарения свързани с активи са отнасят първоначално като отсрочен приход и след това се отразяват в печалба или загуба на системна и разумна база през времето на полезния живот на съответните активи. По-голямата част на даренията са с цел да подпомогнат покупката на съоръжения и машини. Дарения свързани с доходи се приспадат при отчитане на съответния разход.

Правителствени дарения, които се получават като компенсация за разходи или загуби вече натрупани или с цел оказване на непосредствена финансова подкрепа на Дружеството, за които не се очакват бъдещи разходи се признават в печалба или загуба за периода, през който те станат изискуеми.

Когато безвъзмездните средства са свързани с неамортизуеми активи и има изискване за изпълнението на определени задължения приходите се признават в печалбата или загубата през периодите, когато се поемат разходите свързани с изпълнението на задълженията.

Опростим заем от държавата се третира като безвъзмездни средства предоставени от държавата, когато има приемлива гаранция, че дружеството ще изпълни условията за опростяване на заема.

Ползата на правителствен заем с лихва под пазарния процент се третира като безвъзмездни средства, предоставени от държавата. Ползата от лихвата под пазарния процент се оценява като разликата между началната балансова стойност на заема, определена съгласно МСС 39 и получените постъпления. Ползата се отчита като приход от финансиране.

РАЗХОДИ ПО ЗАЕМИ

Лихвата по заеми за финансиране на покупка и развитие на актив, който отговаря на условията за актив създаден в самото предприятие (т.е актив, който непременно изисква значителен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба) е включена в стойността на актива до момента, до който активите са значително готови за употреба или продажба. Такива разходи по заеми се капитализират нетно от какъвто и да било инвестиционен доход получен от временното инвестиране на средства, които са в излишък.

Всички други разходи по заеми се признават в печалба или загуба в периода, през който са възникнали.

СДЕЛКИ В ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА

Паричните активи и пасиви в чуждестранна валута се превалутират във функционалната валута на съответното дружество от Дружеството с помощта на обменните курсове на датата на отчитане. Печалбите и загубите произтичащи от промените в обменните курсове след датата на сделката се признават в печалба или загуба (освен когато са отсрочени в друг всеобхватен доход като хедж на паричен поток).

Непаричните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена в чуждестранна валута се превалутират по обменния курс на датата на транзакцията. Разликите възникнали от превалутиране по непарични позиции, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута (например капиталови инструменти на разположение за продажба) се превалутират, като се използват обменните курсове на датата, когато се определя справедливата стойност.

Паричните позиции в чуждестранна валута се преизчисляват, използвайки заключителния курс. Непаричните позиции, които се водят по историческа цена в чуждестранна валута се преизчисляват, използвайки обменния курс към датата на сделката. Непаричните позиции, които се оценяват по справедлива стойност във валута, се преизчисляват посредством обменните курсове към датата на оценка на справедливата стойност.

ПЕНСИОННИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПО СОЦИАЛНОТО И ТРУДОВО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в отделните дружества се основават на разпоредбите на Кодекса на труда (КТ) и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ) и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между

работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено в чл. 6, ал. 3 от „Кодекса за социално осигуряване“ (КСО). Общият размер на вноската за фонд „Пенсии“, ДЗПО, фонд „ОЗМ“, фонд „Безработица“ и здравно осигуряване през 2017 г., е както следва:

За периода 01.01.2017 г. – 30.06.2017 г.

- 30,30% (разпределено в съотношение работодател: осигурено лице 17,4:12,90) за работещите при условията на трета категория труд;
- 40,30% (разпределено в съотношение работодател: осигурено лице 27,4:12,9) за работещите при условията втора категория.

В допълнение, изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд „ТЗПБ“, която е диференцирана за различните предприятия от 0.4% до 1.1% в зависимост от икономическата дейност на дружеството.

Към Дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от дружествата в качеството им на работодател се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд „Пенсии“, фонд „ОЗМ“, фонд „Безработица“, фонд „ТЗПБ“, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогично са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Дружествата осигуряват всяко наето лице, на основата на сключен договор с дружество за доброволно здравно осигуряване, за доболнични и болнични медицински услуги.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор следните обезщетения:

- неспазено предизвестие - за периода на неспазеното предизвестие;
- поради закриване на дружеството или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни и др. – от една брутна месечна работна заплата;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – в размер на brutното възнаграждение на работника за два месеца при условие, че има най-малко пет години трудов стаж и не е получавал обезщетение на същото основание;
- при пенсиониране – от 2 до 6 брутни месечни работни заплати според трудовия стаж в дружествата от Дружеството;
- за неизползван платен годишен отпуск - за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки, (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналет е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет Дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката не се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване.

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на лица от персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в съответното предприятие може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им включва признатите актюерски печалби и загуби – в отчета за всеобхватния доход.

ДАНЪЦИ ВЪРХУ ДОХОДА И ДДС

Дължимият текущо данък се изчислява с помощта на данъчните ставки в сила или приетите за действащи ставки към датата на отчитане. Облагаемата печалба се различава от счетоводната печалба или защото някои доходи и разходи се считат за облагаеми или данъчно признати или защото времето, за което те са били облагаеми или данъчно признати се различава при тяхното данъчно и счетоводно третиране.

Посредством пасивния метод в отчета за финансовото състояние, отсрочен данък се признава за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите във финансовия отчет на финансовото състояние и съответната данъчна основа, с изключение на репутацията, която не е призната за данъчни цели, както и за временни разлики, възникнали при първоначално признаване на активи и пасиви, които не влияят върху облагаемата или счетоводна печалба.

Отсроченият данък се изчислява по данъчните ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода, когато активът се реализира или пасивът се уреди въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или влезли в сила, в значителна степен, към датата на баланса.

Активи по отсрочени данъци се признават само до степента, до която Дружеството счита за вероятно (т.е. е по-вероятно) да е налице облагаема печалба, за да се реализира актив от същата данъчна група (юрисдикция).

Отсрочените данъчни активи и пасиви се приспадат само тогава, когато има законово право да приспадат текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно дружество и намерението на Дружеството е да уреди сумата на нетна база.

Разходът за данъци за периода, включва текущ и отсрочен данък. Данък се признава в отчета за доходите, с изключение на случаите, в които той произтича от сделки или събития, които се признават в друг всеобхватен доход или директно в капитал. В този случай, данъкът се признава в друг всеобхватен доход или съответно директно в собствения капитал. Когато данъкът възниква от първоначалното отчитане на бизнес комбинация, той се включва при осчетоводяването на бизнес комбинацията.

Данък върху добавената стойност (ДДС)

Приходите, разходите и активите се признават нетно от ДДС, с изключение на случаите, когато:

- ДДС, възникващ при покупка на активи или услуги, не е възстановим от данъчните власти, в който случай ДДС се признава като част от цената на придобиване на актива или като част от съответната разходна позиция, както това е приложимо; и
- вземанията и задълженията, които се отчитат с включен ДДС.

Нетната сума на ДДС, възстановима от или дължима на данъчните власти се включва в стойността на вземанията или задълженията в баланса.

КАПИТАЛ

Капиталовите инструменти са договори, които пораждат остатъчен интерес в нетните активи на Дружеството. Обикновените акции се класифицират като капитал. Капиталовите инструменти се признават по сумата на получените постъпления, нетно от разходите, пряко свързани с транзакцията. Доколкото тези постъпления превишават номиналната стойност на емитирани акции, те се кредитират по сметка премиен резерв.

Разпределяне на дивидент

Дивидентите се признават като пасив, когато те са декларирани (т.е. дивидентите са разрешени по съответния начин и вече не са в обхвата на преценка на юридическото лице). Обикновено дивиденти се признават като пасив в периода, в който е одобрено тяхното разпределение по време на годишното общото събрание на акционерите. Междинните дивиденти се признават, когато се изплащат.

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ

Справедлива стойност е: "Цената, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката"

Справедливата стойност при първоначално признаване като цяло се равнява на цената на сделката освен в случаите, в които:

- Сделката е между свързани лица
- Сделката е сключена по принуда или при форсмажорни обстоятелства
- Пазарът на който се е случила сделката е различен от основния или най-изгодния пазар
- Разчетната единица, представена от цената на сделката, се различава от отчетната единица за актива или пасива, който се оценява по справедлива стойност

Определяне на справедлива стойност при пазари с ниско ниво на активност

При пазари с ниско ниво на активност:

- Определянето на справедлива стойност зависи от фактите, обстоятелствата и характеристиките на пазара и изисква значителна преценка от страна на оценителя
- Сделките и котировките могат да не са представителни за определяне на справедлива стойност
- Необходим е допълнителен анализ върху сделките и котировките. Ако е необходимо те могат да бъдат коригирани, за да дават по-ясна картина при определянето на справедливата стойност

Вземат се предвид характеристиките на активен пазар, който участник на пазара ще вземе предвид на датата на оценката, като:

- Предполага уговорена сделка между участниците на пазара към датата на оценяване по текущите пазарни условия
- Предполага сделката да бъде извършена на основния пазар, в противен случай на най-изгодния пазар
- За нефинансов актив се взема предвид неговата най-ефективна или висока употреба
- За пасив отразява риска при неизпълнение, включително собствения кредитен риск

Използване с цел максимизиране на стойността, е онова използване на актив, от пазарните участници, което максимизира стойността на актива, и което е:

- Физически възможно
- Правно допустимо
- Финансово осъществимо

Използването с цел максимизиране на стойността обикновено е идентично с (но не винаги) текущата употреба

Ако няма основен пазар, изходната сделка се извършва в най-изгодния пазар, т.е. на пазара, който максимизира сумата, която ще се получи при продажбата на актива и свежда до

минимум на сумата, която би била платена за прехвърляне на пасива (най-ликвидния пазар за Активи/Пасиви)

Основните и най-изгодните пазари са едни и същи в повечето случаи
Премии/отстъпки се съдържат във Справедливата Стойност(СС), ако те отразяват характеристика на актива/пасива, която участниците на пазара ще вземат предвид при сделка с активен пазар.

Прилагането на *блокиращ фактор* е забранено - Блокиращ фактор: корекция на котирана цена на активен пазар, защото нивото при нормална дневна търговия на пазара не е достатъчно да абсорбира количествата притежавани от предприятието

Ако пазарната активност спада се използват методи за оценяване

Когато има наблюдаема пазарна дейност

- Когато има спад в наблюдаемата пазарна дейност
- Когато обикновено няма проследима пазарна дейност
- Фокусът е върху това дали цените при сделките са сформирани в резултат на обичайна дейност (не продажби при ликвидация или бедствие); активността на пазара не е задължителен фокус

Същите принципи са приложими за финансови и нефинансови Активи/Пасиви

Дружеството използва подходящи според обстоятелствата методи за остойностяване, за които има достатъчно налични данни за оценяване на справедливата стойност, като използва максимално съответните наблюдаеми хипотези и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите.

Подход на пазарните сравнения - използват се цени и друга полезна информация, генерирана от пазарни сделки с идентични или сравними (т.е. подобни) Активи/Пасиви

Подход на базата на разходите - отразява актуалната сума, която би се изисквала текущо, за да се замени годността на актива (често наричана текуща цена за подмяна)

Подход на базата на доходите - превръща бъдещи суми (например парични потоци или приходи и разходи) в единна текуща (т.е. сконтирана) сума, която отразява текущите пазарни очаквания за тези бъдещи суми

Всички активи и пасиви, за които се измерва справедливата стойност или оповестени във финансовите отчети се категоризират в йерархията на справедливата стойност, описана както следва, на базата на най-ниското ниво вход, който е от значение за оценяването на справедливата стойност като цяло.

Йерархията на справедливите стойности се категоризира в три нива на хипотези, използвани при методите за оценяване на справедливата стойност. Категоризацията е в различни нива в йерархията на справедливата стойност на базата на степента, в която входящите данни за измерването са наблюдавани и значението на входящите данни за оценяването на справедливата стойност в тяхната цялост: Йерархията на справедливите стойности предоставящи най-висок ранг на обявените (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви (хипотези от 1-во ниво) и най-нисък - на ненаблюдаемите хипотези (хипотези от 3-то ниво).

Хипотези от 1-во ниво - Обявени (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви, до които предприятието може да има достъп към датата на оценяване.

Хипотези от 2-ро ниво Други хипотези освен включените в ниво 1 обявени цени за актив или пасив, които са наблюдаеми пряко или косвено.

Хипотези от 3-то ниво Ненаблюдаеми хипотези за актив или пасив. Получени от техники за оценка, които включват входове за актива или пасива, които не се основават на пазарни данни (непазарни фактори)

Трансфери между различните нива на йерархия на справедливата стойност се признават от Дружеството в края на отчетния период, през който е настъпила промяната

КРИТИЧНИ СЧЕТОВОДНИ ПРЕЦЕНКИ И ПРИБЛИЗИТЕЛНИ ОЦЕНКИ

При изготвянето на своите финансови отчети, Дружеството е направило значителни преценки, прогнози и предположения, които оказват влияние на балансовата стойност на някои активи и пасиви, доходи и разходи, както и друга информация отчетена в бележките.

Дружеството периодично следи тези прогнози и предположения и се уверява, че те съдържат цялата необходима информация, налична към датата, на която се изготвят финансовите отчети. Въпреки това не пречи реалните цифри да се различават от направените оценки. Преценките, прогнозите и предположенията, за които съществува значителен риск да причинят съществени корекции в балансовите суми на активите и пасивите, в рамките на следващата финансова година, са разгледани по-долу.

Признаване на приходите

Дружеството прави провизии за търговски отстъпки, отстъпки за обеми и такси за връщане на продукти предвидени в договорите за продажба, когато признава приходите, получени от стоки и услуги. Такова намаление на прихода, представлява оценка, която е обект на преценка и предположение въз основа на минал опит, както и на обстоятелства станали известни на Дружеството по време на съставяне на оценката.

При определени обстоятелства Дружеството влиза в споразумения с повече от един елемент ("пакети"). Както е описано в параграф приходи по-горе пакетът може да включва един или повече елементи, които са предмет на различни критерии за признаване. В този случай се изискват отделни измервания на справедливата стойност на всеки компонент. Оценката на справедливата стойност на всеки компонент включва оценки и предположения, които засягат начина по който се признава прихода.

Тестове за обезценка на активи

Финансов актив или група от финансови активи различни от тези, които попадат в категорията на активи по справедлива стойност в печалбата или загубата се оценяват за индикатори за обезценка в края на всеки отчетен период. Обезценка съществува само тогава, когато Дружеството установи, че е настъпило "събитие - загуба", засягащо очакваните бъдещи парични потоци на финансовия актив. Може да не е възможно да се определи едно събитие, което причинява обезценка още повече да се определи, когато е настъпило събитието загуба може да е свързано с упражняването на значителна преценка.

По отношение на капиталови инвестиции, категоризирани като на разположение за продажба Дружеството смята, че тези активи за обезценени, когато е имало значителен или продължителен спад в справедливата им стойност под себестойност. Определянето на това, дали има "значителен" или "продължителен" изисква значителна преценка от страна на Ръководството.

Размерът на загубата от обезценка признат за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, е разликата между балансовата стойност на актива и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

Анализът за обезценка на репутация, материални и други нематериални активи изисква оценка на стойността в употреба на актива или на единицата генерираща парични потоци, към които са разпределени активите. Оценката на стойността в употреба се прави най-вече въз основа на дисконтираните модели на паричните потоци, които изискват Дружеството за да направи оценка на очакваните бъдещи парични потоци от актива или от единицата генерираща парични потоци, а също и да се избере подходящ дисконтов процент за да се изчисли настояща стойност на паричните потоци.

Нетната реализуема стойност на материалните запаси

Определянето на провизия за материалните запаси включва процес на оценка. Балансовата стойност на материалните запаси се обезценява до реализуемата им стойност, когато тяхната себестойност вече може да не бъде възстановяема – например, когато материалните запаси са повредени или остарели изцяло или частично или има спад в продажните им цени. Във всеки случай реализуема стойност представлява най-добрата оценка на възстановимата стойност и се основава на най-сигурните съществуващи към датата на отчета данни и присъщо включва оценки относно бъдещите очаквания за реализуема стойност. Критериите

за определяне на размера на провизията или отписването се основават на анализ за стареене, техническа оценка и последващи събития. По принцип такъв процес на оценка изисква значителни преценка и може да повлияе на балансовата сума на материалните запаси към датата на отчета

Приблизителна оценка за отсрочени данъци

Признаването на отсрочените данъчни активи и пасиви включва съставянето на серия от допускания. Например Дружеството трябва да оцени времето на възстановяване на временни разлики, дали е възможно временните разлики да не бъде възстановени в предвидимо бъдеще или доколко данъчните ставки се очаква да се прилагат за периода, когато активът ще се реализира или пасивът ще се уреди.

Що се отнася до отсрочени данъчни активи реализирането им в крайна сметка зависи от облагаемия доход, който ще е на разположение в бъдеще. Отсрочените данъчни активи се признават само когато е вероятно, че ще има облагаема печалба, срещу която може да се усвои отсроченият данъчен актив и е вероятно, че Дружеството ще реализира достатъчно облагаем доход в бъдещи периоди, за да оползотвори намалението при плащането на данък. Това означава, че Дружеството прави предположения за данъчното си планиране и периодично ги оценява повторно, за да отразяват промяната в обстоятелствата, както и данъчни разпоредби. Освен това измерването на отсрочен данъчен актив или пасив отразява начина, по който дружеството очаква да възстанови балансовата стойност на актива или уреди пасива.

Актюерски предположения за дефинирани планове при пенсиониране

Плановете за доходи могат да бъдат сложни понеже се изискват актюерски предположения, за да се определи размера на задължението и разхода. Възможно е фактическите резултати да се различават от предполагаемите резултати. Тези разлики са известни като актюерски печалби и загуби. Задълженията по дефинирани/конкретни доходи се измерват с помощта на метод за кредит на прогнозните единици, според който Дружеството трябва да направи надеждна оценка на размера на обезщетенията, които са спечелени в замяна на предоставени услуги в текущия и предходни периоди, използвайки актюерски техники.

В допълнение в случаите, когато се финансират плановете за дефинирани доходи, Дружеството трябва да определи справедливата стойност на активите по плана, на базата на очакваната възвръщаемост от активите по плана, който се изчислява, като се използва прогнозната дългосрочна норма на възвръщаемост.

В резултат методът за кредит на прогнозните единици включва поредица от актюерски преценки. Тези предположения включват демографски предположения като смъртност, оборот, пенсионна възраст и финансови предположения като проценти на отстъпка, нива на заплатите и доходите. Тези предположения са предмет на преценки и могат да се развият съществено различно от очакваното и поради това може да доведат до значително въздействие върху задълженията по дефинирани конкретни доходи.

Емисии на парникови газове

Дружеството получава безплатни права на емисии в някои европейски държави в резултат на Европейските схеми за търговия с квоти за емисии. Правата се получават веднъж годишно и в замяна на това Дружеството трябва да предаде права равни на нейните действителни емисии. Дружеството е възприело политика за прилагане на подхода на нетния пасив по отношение на предоставените му права на емисии. Следователно, провизия се признава само тогава, когато действителните емисии надвишат предоставените и все още притежавани права на емисии. Провизията се признава като други оперативни разходи. Когато права на емисии се закупуват от други контрагенти те се отразяват по себестойност и се третират като право на възстановяване, посредством което те съответстват на задълженията за емисии и се преоценяват по справедлива стойност, като промените в справедливата стойност се признават в отчета за доходите

СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ МЕЖДУ ТЯХ

Дружеството спазва изискванията на МСС24 при определяне и оповестяване на свързаните лица.

Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без разлика на това дали се прилага някаква цена.

III. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ СТАТИИТЕ НА МЕЖДИННИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. Междинен отчет за всеобхватния доход

1. 1. Приходи

1. 1. 1. Приходи от продажби

Вид приход	30.6.2017 г.	30.6.2016 г.
Продажби на продукция в т.ч.	2 181	2 248
Продажби на електроенергия	1 225	1 230
Продажби на топлоенергия	956	1 018
Продажби на услуги в т.ч.	25	33
Продажби на други услуги	25	33
Общо	2 206	2 281

1. 1. 2. Други приходи

Други приходи в т.ч.	30.6.2017 г.	30.6.2016 г.
Други приходи	29	7
Неустойки за забавени плащания	17	40
Застраховка щета	4	261
Общо	50	308

1. 2. Разходи

1. 2. 1. Използвани суровини, материали и консумативи

Вид разход	30.6.2017 г.	30.6.2016 г.
Основни материали, горива за производство на енергия	1 581	1 346
Спомагателни материали и химикали	34	26
Горивни и смазочни материали	2	2
Материали за поддръжка и ремонт на ДМА	-	1
Стопански инвентар	-	1
Работно облекло	1	2
Ел. енергия	35	54
Вода	2	1

Офис материали и консумативи	1	3
Други материали	1	1
Общо	1 657	1 437

1.2. 2. Разходи за външни услуги

Вид разход	30.6.2017 г.	30.6.2016 г.
Подизпълнители	8	7
Нает транспорт	14	11
Сервизно обслужване и ремонти, в т.ч. Газово бутален двигател с генератор	129	47
Медийно обслужване и реклама	4	4
Граждански договори и хонорари	1	2
Застраховки	1	8
Охрана	-	4
Данъци и такси	5	3
ВиК услуги	-	2
Счетоводни услуги и одит	22	13
Юридическо обслужване	3	3
Възнаграждения на СД	8	8
Съобщителни и информационни услуги	26	28
Управление на персонала и трудова медицина	5	7
Метрологична проверка на уреди и физ. хим. анализи	7	6
Други разходи за външни услуги	42	41
Общо	275	194

1. 2.3. Разходи за амортизации

Вид разход	30.6.2017 г.	30.6.2016 г.
Разходи за амортизации на производствени	163	167
дълготрайни материални активи	157	158
дълготрайни нематериални активи	6	9
Общо	163	167

1.2.4. Разходи за заплати и осигуровки на персонала

Разходи за:	30.6.2017 г.	30.6.2016 г.
Разходи за заплати на в т.ч.	241	222
производствен персонал	164	130
административен персонал	77	92

Разходи за осигуровки на в т.ч.	43	40
производствен персонал	30	25
административен персонал	13	15
Общо	284	262

1.2.5. Други разходи

Вид разход	30.6.2017 г.	30.6.2016 г.
Разходи за командировки	2	2
Разходи по социална програма	19	25
Разходи за обучение и квалификация	4	3
Разходи за преобразуване в данъчната декларация	7	
Неустойки по договори	88	37
Разходи за автомобили	-	16
Други разходи	1	1
Разходи данъци върху разходите	2	2
Разходи за МДТ	18	18
Разход по Закона за енергетиката, чл.36е, ал.1, т.1	62	56
Разходи за лични нужди	13	-
Акциз	34	-
Общо	250	160

1.2.6. Финансови разходи

Вид разход	30.6.2017 г.	30.6.2016 г.
Разходи за лихви в т.ч.	72	66
- Прокредит Банк (България)	24	34
- Овергаз Капитал АД	48	32
Други финансови разходи	5	4
Общо	77	70

2. Междинен отчет за финансовото състояние

Нетекущи активи

2.1. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Към 30 юни 2017 и 31 декември 2016 година Имотите, машините съоръженията и оборудването включват:

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Моторни Превозни средства	В процес на изграждане	Други активи	Общо
Отчетна стойност								

Салдо към 31.12.2015	62	358	5 220	967	32	101	42	6 782
Постъпили, с изключение на придобитите чрез бизнескомбинация						80		80
Излезли от употреба			(22)	(1)			(1)	(24)
Трансфери и други промени /от МСС16 към МСС40 и обратно/			69	11		(80)		-
Общо увеличения(намаления) за периода	-	-	47	10	-	-	(1)	56
Салдо към 31.12.2016	62	358	5 267	977	32	101	41	6 838
Постъпили, с изключение на придобитите чрез бизнескомбинация			1			1		2
Излезли от употреба			(1)			(8)		(9)
Общо увеличения(намаления) за периода	-	-	-	-	-	(7)	-	(7)
Салдо към 30.6.2017	62	358	5 267	977	32	94	41	6 831
Амортизация и обезценка								
Салдо към 31.12.2015		(180)	(3 123)	(440)	(31)	-	(37)	(3 811)
Амортизация за годината		(15)	(264)	(36)			(1)	(316)
Амортизация на излезли от употреба			21	1			1	23
Общо увеличения(намаления) за периода	-	(15)	(243)	(35)	-	-	-	(293)
Салдо към 31.12.2016	-	(195)	(3 366)	(475)	(31)	-	(37)	(4 104)
Амортизация за годината		(7)	(134)	(15)	-		(1)	(157)
Амортизация на излезли от употреба			1					1
Общо увеличения(намаления) за периода	-	(7)	(133)	(15)	-	-	(1)	(156)
Салдо към 30.6.2017	-	(202)	(3 499)	(490)	(31)	-	(38)	(4 260)
Балансова стойност								
Балансова стойност към 31.12.2016	62	163	1 901	502	1	101	4	2 734
Балансова стойност към 30.6.2017	62	156	1 768	487	1	94	3	2 571

2. 2. Нематериални активи, различни от репутация

	Компютърен софтуер	Общо
Отчетна стойност		
Салдо към 31.12.2015	145	145
Салдо към 31.12.2016	145	145

Салдо към 30.6.2017	145	145
Амортизация и обезценка		
Салдо към 31.12.2015	(52)	(52)
Амортизация за годината	(17)	(17)
Общо увеличения(намаления) за периода	(17)	(17)
Салдо към 31.12.2016	(69)	(69)
Амортизация за годината	(6)	(6)
Общо увеличения(намаления) за периода	(6)	(6)
Салдо към 30.6.2017	(75)	(75)
Балансова стойност		
Балансова стойност към 31.12.2016	76	76
Балансова стойност към 30.6.2017	70	70

Текущи активи

2. 3. Текущи материални запаси

Вид	30.6.2017 г.	31.12.2016 г.
Текущи материални запаси в т.ч.	219	212
Основни материали	26	21
Резервни части	54	52
Горива и смазочни материали /мазут/	139	139
Общо	219	212

Сума на материалните запаси призната на разход за периода

Вид	30.6.2017 г.	31.12.2016 г.
Материали	1 619	3 416
Общо	1 619	3 416

2. 4. Текущи търговски и други вземания

Вид	30.06.2017 г.	31.12.2016 г.
Вземания от свързани предприятия в т.ч. /нето/	-	1
Вземания по продажби	-	1
Вземания от продажби в /нето/	779	1 119
Вземания бруто	867	1 224
Обезценка на търговски вземания	(88)	(105)
Вземания по предоставени аванси /нето/	2	-
Вземания по предоставени аванси	2	-
Вземания по съдебни спорове /нето/	519	564

Вземания по съдебни спорове	519	564
Други вземания в т.ч. /нето/	22	95
Предплатени разходи	17	3
Предоставени гаранции и депозити	3	2
Вземания по застраховане	-	87
Други краткосрочни вземания	2	3
Общо	1 322	1 779

2. 5. Текущи данъчни активи

Вид	30.6.2017 г.			31.12.2016 г.		
	Общо	в т.ч. текущи	нетекущи	Общо	в т.ч. текущи	нетекущи
Данък върху добавената стойност	12	12	-	5	5	-
Общо	12	12	-	5	5	-

2. 6. Парични средства

Вид	30.6.2017 г.	31.12.2016 г.
Парични средства в брой в т.ч.	2	2
В лева	2	2
Парични средства в разплащателни сметки в т.ч.	44	52
В лева	44	52
Парични еквиваленти	2	-
Общо	48	54

Собствен капитал и пасиви

2.7. Собствен капитал

2.7.1. Основен капитал

Акционер	31.12.2017 г.				31.12.2016 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
Овергаз Холдинг АД	2 099	2 099	2 099	100%	2 099	2 099	2 099	100%
Общо:	2 099	2 099	2 099	100%	2 099	2 099	2 099	100%

2.7.2. Резерви

	Общи Резерви	Резерв от преоценки	Други Резерви	Всичко
Резерви към 31.12.2015 г.	92	531	(8)	615
Освобождаване от активи/продажба, брак и други/	-	(1)	-	(1)

Резерви към 31.12.2016 г.	92	530	(8)	614
Резерви към 30.6.2017 г.	92	530	(8)	614

2.7.3. Финансов резултат

Финансов резултат	Стойност
Печалба към 31.12.2015 г.	-
Увеличения от:	1
От преоценъчен резерв	1
Печалба към 31.12.2016 г.	1
Печалба към 30.06.2017 г.	1
Загуба към 31.12.2015 г.	(1 891)
Увеличения от:	(96)
Загуба за годината 2016	(96)
Загуба към 31.12.2016 г.	(1 987)
Увеличения от:	(450)
Загуба за годината 2017	(450)
Загуба към 30.06.2017 г.	(2 437)
Финансов резултат към 31.12.2015 г.	(1 891)
Финансов резултат към 31.12.2016 г.	(1 986)
Финансов резултат към 30.06.2017 г.	(2 436)

Нетекучи пасиви

2.8. Нетекучи задължения към персонала

Вид	30.6.2017 г.	31.12.2016 г.
Задължения по доходи след напускане на наетите лица	30	30
в т.ч. задължения по планове с дефинирани доходи	30	30
Общо	30	30

2.9. Отсрочен данъчен актив и пасив

	30.6.2017 г.	31.12.2016 г.
Отсрочени данъци за продължаващи дейности		
Отсрочени данъчни активи	5	5
Отсрочени данъчни пасиви	(23)	(23)
Отсрочени данъци (нето)	(18)	(18)

2.10. Други нетекущи нефинансови пасиви

Нетекущи Финнсови пасиви	30.6.2017 г.	31.12.2016 г.
Кредити и задължения - Прокредит Банк (България) АД	688	688
Общо	688	688

Текущи пасиви

2.11. Текущи търговски и други задължения

Вид	30.6.2017 г.	31.12.2016 г.
Задължения към свързани предприятия в т.ч.	2 074	1 683
Задължения по доставки	1 670	1 298
Други задължения / Цесия на задължения към Овергаз Мрежи АД/	404	385
Задължения по доставки	107	563
Задължения по получени аванси	6	7
Други краткосрочни задължения в т.ч.	6	5
Задължения по гаранции и депозити	3	1
Други краткосрочни задължения	3	4
Общо	2 193	2 258

2.12. Текущи задължения към персонала

Вид	30.6.2017 г.	31.12.2016 г.
Задължения към персонала	77	45
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	13	13
Задължения към осигурителни предприятия	14	14
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	2	2
Общо	91	59

2.13. Текущи данъчни задължения, текуща част

Вид	30.6.2017 г.			31.12.2016 г.		
	Общо	в т.ч. текущи	нетекущи	Общо	в т.ч. текущи	нетекущи
Данък върху добавената стойност	-	-	-	37	37	-
Други данъци	25	25	-	18	18	-
Данък върху дохода на физически лица	3	3	-	3	3	-
Общо	28	28	-	58	58	-

2.14. Други текущи финансови пасиви

Текущи Финансови пасиви	30.6.2017 г.	31.12.2016 г.
Кредити и задължения	917	1 022
Общо	917	1 022

Вид	30.6.2017 г.	31.12.2016 г.
Задължения по кредити от свързани лица в групата /нето/		
Овергаз Капитал АД	733	710
- Задължения по кредити от свързани лица в групата	690	690
- Задължения по лихви по кредити от свързани лица в групата	43	20
Задължения по кредити от несвързани лица /нето/		
Прокредит Банк (България) АД	184	312
- Задължения по кредити от несвързани лица	184	312
Общо	917	1 022

Получени заеми, без свързани предприятия

Кредитор	Валута	Л. %	Падеж	Обезпечения / Гаранции
Прокредит Банк (България) АД	EUR	6-мес. EURIBOR плюс 3.00% надбавка, но не по-малко от 6.50% на годишна база	Януари 2020	Топлофикация Разград ЕАД учредява в полза на Банката особен залог на търговското предприятие по реда и условията на „ЗОЗ“ на Република България

Салда по получени заеми, без свързани предприятия

Вид	Задължение до 1 година	Задължение над 1 година
Прокредит Банк (България) АД	184	688
Общо	184	688

IV. ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

1. Свързани лица и сделки със свързани лица

Продажби на свързани лица

Свързано лице - клиент	Вид сделка	2017 г.	2016 г.
"Овергаз мрежи" АД	Услуга	2	3
Общо		2	3

Покупки от свързани лица

Свързано лице - доставчик	Вид сделка	2017 г.	2016 г.
"Овергаз Холдинг" АД	Услуга	9	6
"Оу Джи Транс" АД	Услуга	25	26
"Овергаз Инк" АД	Услуга	59	

"Овергаз мрежи" АД	Услуга	377	29
"Овергаз Капитал" АД	Услуга	48	48
"Овергаз Сервиз" АД	Услуга	-	1
"Овергаз Инженеринг" АД	Услуга	6	-
ИПК „ Светлина“ АД	Услуга	5	5
Общо		529	115

Вземания от свързани лица

Свързано лице - клиент	30.06.2017	Гаранции	31.12.2016	Гаранции
"Овергаз мрежи" АД	-	Фактури	1	Фактури
Общо	-		1	

Задължения към свързани лица

Свързано лице - доставчик	30.06.2017	Гаранции	31.12.2016	Гаранции
"Овергаз Холдинг" АД	4	Фактури	2	Фактури
"Овергаз Холдинг" АД	5	Гаранция	5	Гаранция
"Оу Джи Транс" АД	5	Фактури	26	Фактури
"Овергаз Инк" АД	1 279	Фактури	1 219	Фактури
"Овергаз мрежи" АД	369	Фактури	16	Фактури
"Овергаз Капитал" АД	397	Цесия	378	Цесия
"Овергаз Инженеринг" АД	10	Фактури	35	Фактури
Чл. на СД	4	Гаранция	2	
Общо	2 073		1 683	

Получени заеми от свързани предприятия

Кредитор	Валута	Л. %	Падеж
Овергаз Капитал АД	BGN	8.25%	2017

Салда по получени заеми от свързани предприятия

Вид	Задължение до 1 година
Овергаз Капитал АД в т.ч.	733
- главница	690
- лихва	43
Общо	733

Начисления, свързани с доходи на основния ръководен персонал

Доходи на ключов ръководен персонал	30.06.2017
Възнаграждения и осигуровки за периода	35
Общо	35

2. Цели и политика за управление на финансовия риск

Кредитен риск

Дружеството контролира своята изложеност на кредитен риск чрез установяване на граници на риска по отношение на отделните клиенти. Дружеството е възприело политика на извършване на делова активност само с кредитоспособни насрещни страни.

Кредитният риск, който възниква от другите финансови активи на Дружеството, като например, парични средства и други финансови активи, представлява кредитната експозицията на Дружеството, произтичаща от възможността неговите контрагенти да не изпълнят своите задължения. Максималната кредитна експозиция на Дружеството по повод на признатите финансови активи, възлиза на съответната им стойност по баланса към 30 юни 2017 г.

Ликвиден риск

Ликвидният риск произтича от възможността Дружеството да не осигури достатъчно външно финансиране, както и контрагентите да не изпълнят своите финансови задължения на договорените падежи. Периодично се извършва преглед и оценка на събираемостта на търговските и други краткосрочни вземания като за тези, които са трудносъбираеми и несъбираеми се заделят резерви, както е посочено по-горе.

Дружеството управлява ликвидния риск на базата на очакваните дати на падежа.

В следващата таблица са анализирани финансовите задължения по оставащия срок до падежа съгласно съответния договор (договорни и недисконтирани парични потоци):

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци от даден инструмент ще варира поради промените в пазарните цени. Пазарните цени включват четири типа риск: лихвен, валутен, стоков и друг ценови риск, какво е и рискът за цената на собствения капитал. Финансовите инструменти, които биват засегнати от пазарния риск, включват заеми и привлечени средства, депозити, инструменти на разположение за продажба и деривативни финансови инструменти.

Анализите на чувствителността в следващите раздели са свързани със състоянието към 31 декември 2016 и към 30 юни 2017 г.

Анализите на чувствителността са изготвени при предположението, че сумата на нетния дълг, съотношението на фиксираните към плаващите лихвени проценти по дълга и деривативите и съотношението на финансовите инструменти в чуждестранни валути, всички са постоянни и на база определянето на хеджове както те съществуват към 30 юни 2017 г.

Анализите изключват ефекта от движенията в пазарните променливи в балансовата стойност на пенсионните и други задължения след пенсиониране, провизиите и по нетекущите финансови активи и пасиви на чуждестранни дейности.

При изчисление на анализите на чувствителността са направени следните предположения:

- Чувствителността на отчета за финансовото състояние е свързана единствено с деривативи и дългови инструменти на разположение за продажба;
- Чувствителността на съответния отчет за доходите представлява ефекта от предполагаемите промени в пазарните рискове. Той се базира на финансовите активи и финансовите пасиви, държани към 30 юни 2017 г. и 31 декември 2016 г., включително ефект на хеджиращите инструменти;

3. Управление на капитала

Капиталът включва конвертируеми привилегировани акции и собствен капитал, принадлежащ на собствениците на Дружеството-майка.

Основната цел на управлението на капитала на Дружеството е да се гарантира, че тя поддържа стабилен кредитен рейтинг и подходящи капиталови съотношения, за да поддържа бизнеса си и да увеличи максимално стойността за акционерите.

Дружеството управлява капиталовата си структура и прави корекции в нея с оглед на промените в икономическите условия. За поддържане или коригиране на капиталовата структура Дружеството може да коригира плащането на дивиденди на акционерите, възвръщаемостта върху капитала на акционерите или емисията на нови акции.

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г. и към 30 юни 2017 г. няма промени в целите, политиката или процесите за управление на капитала.

Дружеството наблюдава капитала като използва съотношение на задлъжнялост, което представлява нетния дълг, разделен на общия капитал плюс нетния дълг. Дружеството включва в нетния дълг, лихвоносните заеми и привлечени средства, заем от партньори в

съвместно предприятие, търговски и други задължения, намалени с паричните средства и паричните еквиваленти, с изключение на преустановените дейности.

4. Принцип-предположение за действащо предприятие – финансово състояние

Принципът-предположение за действащо предприятие е фундаментален принцип при изготвянето на финансовите отчети. Съгласно принципа-предположение за действащо предприятие, Дружеството обикновено се разглежда като продължаващо дейността си в обозримо бъдеще без намерение или необходимост от ликвидация, преустановяване на стопанската дейност или търсене на защита от кредиторите, вследствие на съществуващи закони или други нормативни разпоредби. Съответно, активите и пасивите се отчитат на база възможността на Дружеството да реализира активите и да уреди пасивите си в нормалния ход на бизнеса. При оценката за това дали принципа-предположение за действащо предприятие е уместен, ръководството взема предвид цялата налична информация за обозримото бъдеще, която обхваща поне, но не се ограничава само до, дванадесетте месеца от края на отчетния период.

Финансовият отчет е изготвен на принципа-предположение за действащо предприятие, който предполага, че Дружеството ще продължи дейността си в обозримото бъдеще. Дружеството има история на печеливша дейност и свободен достъп до финансови ресурси. Общата несигурност при сегашната неблагоприятна икономическа ситуация в условията на глобална икономическа и финансова криза, породила спад в продажбите на Дружеството ще се преодолява чрез оптимизиране на оперативната дейност и следване на стратегия, съсредоточена върху основните компетенции на Дружеството. Освен промяна на бизнес модела и приемане на нова стратегия за функциониране в променяща се среда, Дружеството предприема намаляване на разходите си и политика на по-бърза и ефективна адаптация към променящия се пазар.

Ръководството на Дружеството счита, че Дружеството е действащо и ще остане действащо, няма планове и намерения за преустановяване на дейността.

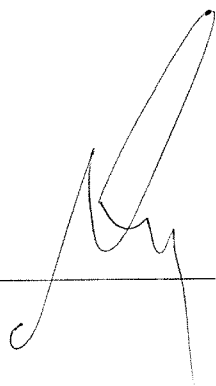
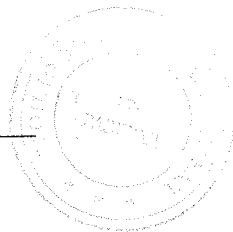
Показатели и коефициенти

Показатели	Показатели		Разлика	
	2017 г. Стойност	2016 г. Стойност	Стойност	%
Имоти, Машини, Съоръжения и Оборудване /общо/	2 571	2 734	(163)	-6%
Нетекущи активи	2 641	2 810	(169)	-6%
Текущи активи в т.ч.	1 601	2 050	(449)	-22%
Материални запаси	219	212	7	3%
Текущи вземания	1 334	1 784	(450)	-25%
Парични средства	48	54	(6)	-11%
Обща сума на активите	4 242	4 860	(618)	-13%
Собствен капитал	277	727	(450)	-62%
Финансов резултат	(450)	299	(749)	-251%
Нетекущи пасиви	736	736	-	0%
Текущи пасиви	3 229	3 397	(168)	-5%
Обща сума на пасивите	3 965	4 133	(168)	-4%
Приходи общо	2 256	2 589	(333)	-13%
Приходи от продажби	2 206	2 281	(75)	-3%
Разходи общо	2 706	2 290	416	18%

Коефициенти	Коефициенти		Разлика	
	2017 г. Стойност	2016 г. Стойност	Стойност	%
Рентабилност:				
На собствения капитал	(1.62)	0.41	(2.04)	-495%
На активите	(0.11)	0.06	(0.17)	-272%
На пасивите	(0.11)	0.07	(0.19)	-257%
На приходите от продажби	(0.20)	0.13	(0.34)	-256%
Ефективност:				
На разходите	0.83	1.13	(0.30)	-26%
На приходите	1.20	0.88	0.31	36%
Ликвидност:				
Обща ликвидност	0.50	0.60	(0.11)	-18%
Бърза ликвидност	0.43	0.54	(0.11)	-21%
Незабавна ликвидност	0.01	0.02	(0.00)	-6%
Абсолютна ликвидност	0.01	0.02	(0.00)	-6%
Финансова автономност:				
Финансова автономност	0.07	0.18	(0.11)	-60%
Задлъжнялост	14.31	5.69	8.63	152%

Представяващ:
Михаил Ковачев

Съставител:
Валентина Илиева

